

Klix.ba: Intervju sa visokim predstavnikom Valentinom Inzkom

Razgovarao: Ervin Mušinović/Klix.ba

Klix.ba: Posljednjih mjesec dana bili smo svjedoci dizanja društvenih tenzija. Razlog za to su objavljene presude ratnom zločincu Radovanu Karadžiću i četničkom vojvodi Vojislavu Šešelju. Šešelj je najavio dolazak u BiH. Kakav je Vaš stav u vezi s tim i šta se time poručuje građanima BiH?

Valentin Inzko: Da, bilo je tenzija nakon nedavnih presuda Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Uprkos tome, ova zemlja mora proći kroz proces zadovoljenja pravde za zločine koji su počinjeni tokom rata. Jedna stvar je sigurna: bez istine i pravde nemoguće je postići ozdravljenje i pomirenje. A to bi trebao biti krajnji cilj kako bi porodice žrtava mogle naći mir, a buduće generacije znale da mir nema alternativu.

Nakon nekih burnih reakcija i izjava, čuli smo ohrabrujuće poruke iz Mostara, gdje su se ove sedmice sastali regionalni lideri. Shvatili su da politika konfrontacije ne donosi dobro nikome i ja sam im na tome čestitao. Moramo vidjeti više toga: čvrstog opredjeljenja za mir, za dobrosusjedske odnose i za poboljšanu saradnju.

Provokatori još uvijek postoje, to znamo, ali postoji jedna važna razlika, a to je da je Bosna i Hercegovina danas dovoljno jaka da se izbori s tim. Uspostavljene su institucije za provođenje zakona i ja imam puno povjerenje u njih.

Klix.ba: Nedavno ste u Banjoj Luci održali sastanak sa predsjednikom entiteta Republika Srpske Miloradom Dodikom. Kakva su Vaša iskustva, naziru li se promjene u Dodikovoj

politici?

Valentin Inzko: Ne mogu špekulirati da li će gospodin Dodik ili bilo koji drugi političar odlučiti da promijeni svoju politiku. Dokaz pozitivnih promjena je kada oni aktivno doprinose postizanju konkretnog napretka i u potpunosti poštuju Mirovni sporazum u svakom momentu. Toga mora biti više, kod svih političara, uključujući i Milorada Dodika. I mislim da ta promjena mora doći, jer birači su umorni od političara koji zloupotrebljavaju podjele iz prošlosti kako bi sakrili vlastiti neuspjeh u izgradnji boljeg života za građane. Ljudi žele lidere koji će artikulirati viziju društva koje je bolje od onog u kome sada žive, gdje mladi imaju mogućnost da postignu svoje ciljeve i težnje u životu.

Klix.ba: Upoznati ste sa činjenicom da je u entitetu RS otvoren studentski dom nazvan po Radovanu Karadžiću. Planirate li šta uraditi u vezi s tim i kako generalno komentirate nazivanje ustanova imenima ratnih zločinaca?

Valentin Inzko: Veoma sam razočaran činjenicom da još uvijek ima ljudi koji biraju veličanje ratnih zločinaca i sakrivaju istinu. To nije put naprijed. To šalje potpuno pogrešnu poruku javnosti i to je anti-liderstvo. Možete li zamisliti situaciju da se neki studentski dom u Austriji zove, recimo, Heinrich Himmler? Automatska reakcija na takvu vijest bi bila da je to sramotno. I bilo bi. To je potpuno sramotno i neprihvatljivo. Relativizirati zlo također je čin zla. Umjesto da se okrenu ka budućnosti, neki pokušavaju zatvoriti sadašnje i buduće generacije u najmračnija poglavlja historije ove zemlje. Takvim ponašanjem sami sebe isključuju iz civiliziranog svijeta.

Klix.ba: Bliže nam se lokalni izbori, a pitanje statusa grada Mostara još uvijek nije riješeno. Šta da očekujemo?

Valentin Inzko: Znam šta Mostarci očekuju i u pravu su: očekuju da glasaju u isto vrijeme kada i drugi građani ove

zemlje na ovogodišnjim lokalnim izborima. Na političkim liderima je da osiguraju da se konačno postigne dogovor kojim će se provesti odluka Ustavnog suda BiH i omogućiti biračima da u oktobru izaberu svoje lokalne predstavnike.

Naša poruka je jasna: međunarodna zajednica neće podržati podjelu Mostara. Kao što je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira više puta jasno rekao, Mostar mora ostati jedinstvena, koherentna multietnička jedinica lokalne samouprave, sa određenim nivoom lokalnih ovlasti, odnosno uprave ispod nivoa grada.

SDA, HDZ BiH i sve druge političke stranke koje su uključene u rad na provedbi odluke Suda moraju konačno ispuniti svoju obavezu. Sada moraju intenzivirati dijalog i usvojiti potrebne zakonske promjene.

Centralna izborna komisija BiH uskoro će objaviti lokalne izbore, a ja želim vjerovati da će se naći rješenje kojim će se građanima Mostara konačno omogućiti da izaberu svoje lokalne predstavnike.

Klix.ba: Pratite rad bh. vlasti. Kako biste ga ocijenili?

Valentin Inzko: Postoji napredak, ali usvajanje reformi se mora ubrzati, jer puno toga ostaje da se uradi na svim nivoima. Bosni i Hercegovini su potrebne promjene koje će omogućiti nove investicije i nova radna mjesta. Evropska vizija je zajednička za ovu zemlju i njene građane i prilika koju ova zemlja mora iskoristiti.